ΤΥΠΟΣ ΕΛΛΑΔΑ

Η **«παλαιά τεχνολογία»** της νομοθεσίας μας κρατά μακριά από τη Δικαιοσύνη το **«βαρύ πυροβολικό»** της εφαρμοσμένης ψυχολογίας

Το κομπιούτερ της αλήθειας...

Η ΑΓΩΓΙΜΟΤΗΤΑ του δέρματος είναι «μαρτυριάρα» και ο ανιχνευτής ψεύδους το γνωρίζει καλά. Το ειδικό μηχάνημα «αγγίζοντας» μεσο και παράμεσο του ενός χεριού μετράει το ψέμα και καταγράφει την αλήθεια.

Της *Κατ. Μαθιουδάκη*

ΑΚΟΜΗ και οι δάσκαλοι της γιόγκα με τις «υπεράνθρωπες» ικανότητες δεν μπορούν να το ξεγελάσουν. Η αγωγιμότητα δεν είναι παρά μία από τις παραμέτρους που εξετάζει το «πολυμήχανο» όργανο, το οποίο οι Έλληνες το γνωρίζουν μόνο μέσα από τις αστυνομικές ταινίες του αμερικανικού κινηματογράφου.

Ανιχνευτής ψεύδους υπάρχει στην Ελλάδα, αλλά χρησιμοποιείται για εντελώς διαφορετικούς σκοπούς από εκείνους που βλέπουμε στα φιλμ. Αξιολογεί το στρες των πρωταθλητών πριν ξεκινήσουν τον αγώνα, ώστε να «προτείνει» την εφαρμογή ψυχορυθμιστικών μέτρων, όπου χρειάζεται να εξαφανιστεί το άγχος, το υπ' αριθμόν ένα πρόβλημα των αθλητών.

Το μηχάνημα βρίσκεται στο Εργομετρικό Κέντρο Αθλητικών Ερευνών του ΟΑΚΑ και έχει συγκεντρώσει την προσοχή πολλών δικηγόρων, που ζητούν να «ανακριθούν» οι κατηγορούμενοι από τον ανιχνευτή για να διαπιστωθεί αν είναι ένοχοι ή όχι.

Αφού καθαριστούν τα χέρια με οινόπνευμα, τα ηλεκτρόδια «εφαρμόζουν» στα δάχτυλα, καθώς και στα υπόλοιπα κατάλληλα σημεία όπως στο αφτί (για την καρδιακή συχνότητα). Στη συνέχεια ο ανιχνευτής ψεύδους ξεκινά το φιλτράρισμα της αλήθειας δίνοντας με ψηφιακή επεξεργασία τα αποτελέσματα στον ειδικό (κάτω).

Μοναδικό

Η ελληνική νομοθεσία, όμως, καμία σχέση δεν έχει με ανιχνευτές ψεύδους και νέα τεχνολογία γι' αυτό και ποτέ ως τώρα τα καλώδια του μηχανήματος δεν έχουν τοποθετηθεί ούτε σε ύποπτο ούτε σε δράστη.

Το Εργομετρικό Κέντρο είναι μοναδικό στην Ελλάδα, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο, αφού συγκεντρώνει όλα τα όργανα που χρειάζονται για τη διερεύνηση των προβλημάτων των αθλητών και την επίλυσή τους είτε πρόκειται για ποδοσφαιριστές, είτε για παίκτες μπιλιάρδου. Από τα τμήματά του περνούν όλα τα μεγάλα ονόματα του στίβου, οι παίκτες των ομαδικών παιχνιδιών, ακόμη και οι διαιτητές.

Υπεύθυνος του τμήματος αθλητικής ψυχολογίας είναι ο δρ. Αναστάσιος Σταλίκας, κλινικός - αθλητικός ψυχολόγος που αναλαμβάνει να εξηγήσει στον «Τ.τ.Κ.» τη λειτουργία του ανιχνευτή και τη χρησιμότητά του σε δικαστικές υποθέσεις.

«Διάβασα πρόσφατα στην εφημερίδα σας ότι ο δράκος του Σέιχ Σου ζητά να περάσει από τον ανιχνευτή ψεύδους. Δεν είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει κάτι τέτοιο, πολύ συχνά παίρνουμε αιτήσεις από δικηγόρους που ζητούν ανάλογη εξέταση. Είναι, όμως, αδύνατον να την πραγματοποιήσουμε αφού δεν υπάρχει νομοθετική ρύθμιση και η γνωμάτευση θα είναι άκυρη. Στο εξωτερικό, ωστόσο, η χρήση του μηχανήματος είναι συνηθισμένη, ιδιαίτερα στην Αμερική, και τα αποτελέσματα φτάνουν στο δικαστήριο ως ενδεικτικά στοιχεία.

Αν δοθεί από το υπουργείο Δικαιοσύνης εντολή τότε θα μπορέσουμε να ανταποκριθούμε, αφού διαθέτουμε δύο ανιχνευτές: ένα φορητό και ένα μεγαλύτερο».

Ο φορητός ανιχνευτής μετράει την αγωγιμότητα του δέρματος και την καρδιακή συχνότητα, ενώ ο μεγαλύτερος εξετάζει επίσης τη θερμότητα και την αναπνοή. «Η μέθοδος για να έχει αποτελέσματα πρέπει να εφαρμοστεί πάνω από μία ή δύο φορές, γιατί είναι φυσικό ο ανακρινόμενος να έχει άγχος όταν έρχεται να εξεταστεί.

»Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η εξής: ο ανακρινόμενος "δένεται" με τα ηλεκτρόδια, ο ψυχολόγος βρίσκεται σε απόσταση τριών-τεσσάρων μέτρων, οι ερωτήσεις ξεκινούν και το μηχάνημα αρχίζει τις αναλύσεις. Οι πρώτες ερωτήσεις είναι απλές, για να καταγραφεί η κατάστασή του όταν βρίσκεται σε ηρεμία. "Πόσων χρόνων είσαι", "πώς ονομάζεσαι" είναι μερικές από τις συνηθισμένες ερωτήσεις προετοιμασίας», λέει ο δρ. Σταλίκας.

Όταν φτάσει η κατάλληλη ώρα, η πρώτη κρίσιμη ερώτηση γίνεται αιφνιδιαστικά και οι αντιδράσεις είναι αποκαλυπτικές: «Αν είναι όντως ένοχος παρατηρείται αύξηση στην καρδιακή του συχνότητα, μείωση στη θερμοκρασία του, από τους 33 με 36 βαθμούς που είναι τα φυσιολογικά στάδια στους 17, ταχύπνοια, με τις αναπνοές από 14 το λεπτό να γίνονται 28, ο δείκτης αγωγιμότητας αυξάνεται. Όλα αυτά καταγράφονται ψηφιακά στον ανιχνευτή, ενώ ο ψυχολόγος σημειώνει συνεχώς τους μεταβαλλόμενους δείκτες».

Στο σεξ...

Από τα μεγαλύτερα «όπλα» της εφαρμοσμένης ψυχολογίας, ο ανιχνευτής που ακόμη δεν έχει μπει στα δικαστήρια της Ελλάδας, έχει εξειδικευθεί στην Αμερική για τις περιπτώσεις βιαστών. «Ένα ειδικό μηχάνημα με καλώδια που συνδέονται στο σεξουαλικό όργανο του υπόπτου καταγράφει λεπτομερώς τις αντιδράσεις καθώς μπροστά του προβάλλονται εικόνες σεξουαλικού περιεχομένου. Από το μέγεθος και την αιτία της αντίδρασης δημιουργείται από τον ψυχολόγο το προφίλ του αγανακτούμενου που συγκρίνεται με το προφίλ του βιαστή. Και υ' αυτή την περίπτωση όπως και στην περίπτωση του βασικού ανιχνευτή, διαδικασία και μηχανήματα έχουν επιλεχθεί έπειτα από αναλυτική έρευνα πολλών ετών».

Το εντυπωσιακό είναι πως για να εξεταστεί ο ύποπτος δεν χρειάζεται καν να μεταφερθεί στο χώρο όπου βρίσκεται ο ανιχνευτής ψεύδους και μάλιστα δεν είναι απαραίτητο να γνωρίζει ότι εξετάζεται. «Ειδικός πομπός που θα βρίσκεται πάνω του μπορεί να μας στείλει όλους τους δείκτες και τα αποτελέσματα να βγουν αμέσως».

Το 1986 που το Εργομετρικό Κέντρο αγόρασε και έφερε στη χώρα μας τον πρώτο και μοναδικό ανιχνευτή ψεύδους, η Αμερική αλλά και χώρες της Ευρώπης είχαν ήδη αντιληφθεί, παραδεχθεί και εκμεταλλευτεί τις δυνατότητές του.

Δέκα χρόνια αργότερα, ο ανιχνευτής παραμένει «άγνωστο αντικείμενο» για την ελληνική Δικαιοσύνη και καμία κρούση δεν έχει γίνει από τους υπευθύνους, που δεν έχουν καν ενδιαφερθεί για να μάθουν τουλάχιστον τι ακριβώς είναι και τι κάνει το πολύτιμο μηχάνημα.

Ο μοναδικός ανιχνευτής ψεύδους στη χώρα χρησιμοποιείται ως μετρητής άγχους των αθλητών